

FRIS VAN HET... Nooduitgave in combinatie met N.R.Ct.

HET VADERLAND

FRIS DER ADVERTENTIEN... Van 1-6 geldende met...

Directeur: E. DE LANG. Hoofdredacteur: G. M. SCHUIJF

STAAT- EN LETTERKUNDIG NIEUWSBLAD waarin opgenomen 'DE NIEUWE COURANT'

Het Vaderland'sche Bureau... Het Vaderland'sche Bureau...

WEEKBLAD: WILHELMINAPLEIN 6 - TELEFOON 221185

WEERMAGT EN BURGERIJ HOUDEN ZICH PRACHTIG

Er is een schok door de beschaafde wereld gegaan

De strategische overval van den vijand kan als mislukt worden beschouwd, kon onze opperbevelhebber...

H.M. de Koningin heeft dan ook Haer hooge tevredenheid betuigd over de wijze, waarop de Nederlandsche troepen...

De flinke houding onzer troepen weerspiegelt zich in de stemming van ons volk, die van vastberadenheid getuigt.

Dat de opperbevelhebber zich zoo na den eersten dag, waarop de vijand getracht heeft ons land te overrompelen...

Wij zijn geen krijgshaftig volk. Mijn volk verafschuwt den oorlog, heeft de Koningin eens aan president Roosevelt...

En nu is de nood aan den man. Een tegenstander, honderden malen sterker dan wij, die zich jarenlang heeft voorbereid...

het oog, dat de betrekkingen tusschen het vestenhus en het Vaticaan bijzonder hartelijk zijn...

De landen, die worden bijgestaan, dat zijn België en Nederland. Hoe het met dien bijstand op het oogblik gesteld is, kunnen wij nog niet meedeelen.

De kerkdienst van de Ver. Vrij. Hervormden in de Jan v. Nassaustraat kan morgen niet doorgaan...

Electr. Apparaten H. C. VAN LEEUWEN PRINSESTRAAT

INDIE TREFT MAATREGELEN, o.a. ten aanzien van de N.S.B.

Bevolking betuigt onwankelbare trouw aan de Koningin

INTERNEERINGEN VAN DUITSCHERS GAAN VOORT

Wapenhandel onder contrôle

Aneta meldt: De Overheid in Indië heeft de vijandelijke eigendommen binnen Nederlandsch-Indië in bezit genomen.

Alle vliegvelden op één na zijn door de dappere kerels op den vijand heroverd. Er zijn meer dan honderd vijandelijke vliegtuigen neergeschoten...

En dat niettegenstaande de vijand niet schroomt van middelen gebruik te maken, die hij beschaafde volken reeds lang zijn uitgebannen. Wat zegt men wel van de bedreiging van een Duitsch officier...

Aneta meldt verder: De verkoop van alle munitie en wapens is thans stopgezet. De zaken, welke hierin handel drijven, staan onder controle en bewaking van de politie.

Aneta verneemt officieel, dat met ingang van heden is besloten geen vergunningen meer te geven voor den uitvoer van goud en gouden munten.

Telegram van H.M. de Koningin aan den Koning van Italië

H.M. de Koningin heeft een telegram van den vorderenden inhoud aan den Koning van Italië gezonden: „Ik doe een beroep op de edele gevoelens, welke te allen tijde het huis van Savoye bezielde hebben om het hoge gezag van Uwe Majesteit in te roepen in verband met het conflict, waarin Nederland zich gewikkeld vindt, niettegenstaande de strikte onzijdigheid, waaraan het krachtens traditie gehecht was en welke het nimmer één oogenblik heeft nagelaten te betrachten.

Ik hoop dat Uwe Majesteit haar invloed zal awenden, opdat de rampen van den oorlog aan de burgerbevolkingen bespaard zullen blijven en de grondbeginselen der menscheijkheid geëerbiedigd zullen worden door alle oorlogvoerenden zonder eenige uitzondering.

voor de verschillende gebouwen, waarbij zij duidelijk blijken niet te weten wat zij in dit geval verder moesten doen dan toekijken, hoe deze gebouwen met de deuren op slot, door de politie worden bewaakt.

Tegen sensationele publicaties zal worden gewaakt door het Militaire Gezag onder eventuele toepassing van artikel 11, Staatsblad 1939, No. 582, waaronder niet alleen publicaties kunnen vallen, die door hun inhoud beroving kunnen waken, maar ook zondanie, die door hun bijzondere opmaak tot die onrust kunnen leiden.

Tevens is het noodig geacht een verbod voor ambtenaren, inclusief militairen, om lid van de N.S.B. te zijn, uit te vaardigen. De Regeering is niet van meening, dat het lidmaatschap van de N.S.B. op zichzelf zal mogen worden beschouwd als aanwijzing ener mentaliteit, welke onverenigbaar is met loyaliteit aan het Gezag, doch zij meent, dat het voor ambtenaren, in het bijzonder in de huidige omstandigheden, ongewenscht is om deel uit te maken van een extremistische organisatie.

Tegen 1 uur in den middag arriveerde het vierde transport geïnterneerden. Allen werden per trein doorgevoerd tot de plaats van inschepping. Met de „Generaal Van Geen“ van de Kon. Paketvaart Mij. worden zij naar het eiland Onrust overgebracht.

TELEGRAM VAN DEN GOVERNEUR-GENERAAL AAN DE KONINGIN

Gistermiddag werd door den Gouverneur-Generaal het volgende telegram gezonden aan H.M. de Koningin: Namens de bevolking van Nederlandsch-Indië, die met diepe ontroering de ontwikkeling der gebeurtenissen in het Moederland volgt, moge ik Uwer Majesteit de eerbiedige betuiging bieden van onwankelbare trouw, liefde en aanhankelijkheid.

HOE DUITSCHE PARACHUTE-TROEPEN IN ONS LAND OPTRADEN

De opperbevelhebber van Land- en Zeemacht heeft in zijn gisteren uitgegeven dagorder vastgesteld, dat de strategische overval, welke de Duitschers, met flagrante schending van onze neutraliteit, op ons land hebben gewaagd, mislukt is. Hoezeer de aanvallers zich in hun tegenstanders hebben vergist, blijkt uit de stukken en bevelen, welke op gevangen genomen parachutetroepen zijn buitgemaakt. Ter instructie van deze troepen geeft de betrokken Duitse commandant een waarde-ordeel over onze troepen, dat van een schromelijke misvatting blijkt geeft.

Onze manschappen worden als tegenstanders in de verdediging wel van een zekere betekenis genoemd. De strijd tegen de Nederlandsche weermacht — aldus echter deze Duitse instructie — is een strijd tegen een tegenstander, die in moreel opzicht en uit een oogpunt van wapenring tegen de Duitschers niet opgewassen is.

Deze onderschatting van den Nederlandschen soldaat is dezen parachutetroepen al duur te staan gekomen. Deze hadden, blijkens hun bevelen, de opdracht reeds den eersten dag een beslissende positie in te nemen. Zij zijn hierin niet geslaagd en in grooten getale vernietigd en gevangen genomen.

Onze troepen weten intusschen aan dezen ongehoorden overval op ons land, dat zich niets te verwijten heeft, met moed en vastberadenheid het hoofd te bieden.

Batavia weer even levendig als gewoonlijk, voor zover het de Inheemsche en Chinese bevolking betreft, en van bijzondere gebeurtenissen was niets te merken. Het bovengenoemde vervoer van de voor het eiland Onrust bestemde geïnterneerden door Tandjong-Priok vond op zeer onopvallende wijze plaats.

Uit talloze plaatsen over geheel Ned-Indië stroomden nog regelmatig berichten binnen over een algemeen kalme reactie van de bevolking op het uitbreken van den oorlog, de interneering van Duitschers zonder incidenten en van die van verdachte Nederlandsche elementen, de bezetting van Duitse schepen enz. Deze berichten sluiten volkomen aan bij de berichten welke hierover reeds werden gegeven.

Telegrammen van Koning George aan staatshoofden van drie overvallen landen

Reuter uit Londen: Koning George heeft telegrammen gezonden aan de Koningin der Nederlanden, aan den Koning der Belgen en aan de Groot-hertogin van Luxemburg, waarin hij zijn sympathie jegens deze staatshoofden en hun volkeren uitdrukt.

De tekst van het telegram aan Koningin Wilhelmina luidt als volgt: „Ik ben diep geschokt door de berichten over den onmenscheijk en onverantwoordden inval in het land van Uwe Majesteit. Niet alleen, dat dit optreden een uitdaging is van het internationale recht en van de plechtige verplichtingen, doch het is ook geschied zonder eenigen schijn van waarschuwing. De neutraliteit, welke door Nederland zoo nauwkeurig in acht is genomen sinds het uitbreken van den oorlog, is op grove wijze geschonden. Ik wensch jegens Uwe Majesteit uitdrukkelijk te geven aan Mijn afschuw over deze misdaad en aan Mijn bewondering over den dapperen tegenstand, welke geboden wordt door het Volk van Nederland onder leiding van Uwe Majesteit. In antwoord op het beroep, dat Mijn Regeering ontvangen heeft van de Regeering van Uwe Majesteit, haasten de Geallieerden zich om Uwer Majesteits strijdkrachten te helpen. Ik ben er zeker van, dat onze zaak de overhand zal hebben, en dat Nederland, zijn eigen geschiedenis getrouw, het Vaderland zal blijven van vrijen menschen. In dit uur van beproeving en bezorgdheid, wensch ik jegens Uwe Majesteit en jegens Uw geheele Volk uitdrukkelijk te geven aan mijn sympathie en bewondering voor uw land, welke gevoelens gedeeld worden door Mijn volkeren over de geheele wereld.”

De B.B.C. in het Nederlandsch Drie uitzendingen per dag

Reuter uit Londen: De B.B.C. kondigt aan, dat nieuwuitzendingen in het Nederlandsch zullen worden gegeven op de volgende uren (alle Nederlandschen tijd): om 12.20 uur des middags op de golf-lengten 40.59, 41.49 en 25.29 meter; om 5.20 uur des middags op de golf-lengten 378, 49.59, 41.49 en 30.96 m; om 10.25 uur des avonds op 378, 261, 49.59, 41.49 en 30.96 meter.

Kwaadwillige geruchten tegengesproken

Naar aanleiding van geruchten, dat voortaanstaande en te goeder naam en faam bekende staande personen zouden zijn gearresteerd en zelfs gefusilleerd, kan worden medegedeeld, dat deze kwaadwillige geruchten van allen grond ontbloot zijn en waarschijnlijk verspreid worden om het vertrouwen in overheid, overheidsinstanties en groote instellingen te ondermijnen.

Zitting van het Gerechtshof in het gebouw van den Hoogen Raad

De president van het Gerechtshof te 's-Gravenhage maakt bekend, dat de civiele terechtzittingen van het Gerechtshof, te houden op Dinsdag 14, Woensdag 15, Donderdag 16, Vrijdag 17 en Zaterdag 18 Mei a.s. niet zullen gehouden worden in het Paleis van Justitie aan het Korte Voorhout no 11, doch op de vastgestelde uren in het Gebouw van den Hoogen Raad op het Plein alhier.

Bevel tot inleveren van vuurwapens en ammunitie

De hoofdcommissaris te 's-Gravenhage bevel, ingevolge art. 9 der Vuurwapenwet 1919, aan alle ingezetenen, dezer gemeente, dat alle, al of niet bevoegd voor handen zijnde vuurwapens en munitie aan het hoofdcommissariat van politie, Alexanderplein 17, kamer 2, aldaar, moeten worden ingeleverd vóór 15 Mei 1940.

Crisis in Roemenië

Havas meldt uit Boekarest: De regering Tatarescu is afgetreden. Uit Boekarest: De Koning heeft Tatarescu opgedragen een nieuw kabinet te vormen.

NAAST WALSCHAP

Roman over het katholieke geloofsprobleem

GEEN TEGENHANGER VAN SYBILLE

Frans Delbeke, Tussen twee Werelden. (Nijgh en Van Dittmar, Rotterdam 1940).

In Walschaps geruchtmakende (en hier reeds eerder besproken) brochure Vaarwel Dan vindt men op verschillende plaatsen een vriend, Frans Delbeke, genoemd, met wien hij blijkbaar nauwe betrekkingen heeft onderhouden. Zij schreven beide katholieke tendensstukken, die wij nu beiden verloochenend, zonder er ons voor te schamen dat wij voor onze waarheid zijn uitgekomen, hetgeen wij trouwens nog doen, ieder afzonderlijk, in romans. Nu kende men de romans van Walschap zeer goed, maar Delbeke was een naam, meer niet. Was hij een tweede Walschap? Werd de grote Vlaamse romancier geflankeerd door een nog onbekende, van wien men evenveel te wachten had als van Walschap zelf?

Een tip van den stuur is nu ongelukkig doordat de roman Tussen Twee Werelden van Frans Delbeke in druk is verschenen; en wij weten nu ook meteen, dat hij, ofschoon bevriend met Walschap en bezigdhoudend door dezelfde problematiek van geloof en ongelof, tot een geheel ander schrijfstijp behoort. Er wordt trouwens niet ieder jaar een Walschap geboren; het formaat van dezen auteur wordt werkelijk niet zo gemakkelijk geveenaard. Zijn theoretisch afscheid van het katholiecisme in de brochure Vaarwel Dan was eigenlijk al lang voorbereid door een praktisch afscheid, onder woorden gebracht met de strengste objectiviteit in Sibylle. Dat maakt die brochure, waar Anton van Duinkerke zich niet met een van zijn Jantjes van Leiden heeft trachten af te maken, juist zo interessant; zij zou zich zelf volstrekt niet, zo belangwekkend zijn, maar zij is een afbraak in de subjectief-theoretische sfeer van een ontwikkelingsproces, dat in de objectieve sfeer van den roman zijn beslag al had gekregen.

Wie over Vaarwel Dan oordeelt, heeft voortdurend Sibylle als "bewijsmateriaal" bij de hand; daar ligt het document, de brochure is slechts een getuigenis van den man, die zich eindelijk niet langer permitteert kon om de documentatie ook op zijn persoonlijk leven te betrekken. Walschap heeft met Dostojewski gemeen, dat hij zich het duidelijkst uitspreekt in zijn romanfiguren, en dat zijn theoretische rechtvaardiging hem op een terrein brengt, waar hij zich noodgedwongen tot één lijn moet beperken; daarom kon hij zijn katholieke tendensstukken en zijn romanwerk ook lang gescheiden houden... ongeveer zoals Dostojewski, Stawrogin, Kirillof en Iwan Karamasof scheppend, zich tegelijk kon blijven verbeelden, dat hij bezig was Europa de missie van het Slavische Rusland te prediken. Maar men leest Dostojewski's politieke theorie tegenwoordig in de eerste plaats, omdat men er prijs op stelt ook te weten, hoe de schepper van Stawrogin, Kirillof en Iwan Karamasof over die dingen dacht, en niemand denkt er meer aan op zijn dank van een Schrijver den voornaamsten nadruk te laten vallen. Zoo gaat het ook met Sibylle en Vaarwel Dan; Walschaps theorie blijft iets secundairs, primair blijven zijn romans, waarin hij zich verdeelt over zijn personages, die in hun onderlinge tegenstrijdigheid reeds duidelijk genoeg zeggen waar hun schrijver staat.

Verschildende probleemstelling. Frans Delbeke is een totaal ander geval. Hij komt inderdaad uit dezelfde wereld als Walschap, maar zijn verhouding tot het katholieke probleem laat zich geenszins met die van zijn vriend gelijken. In zijn roman Tussen Twee Werelden is iemand aan het woord, die zich met zijn volle subjectieve partijdigheid wil geven, die veel minder subtiel reageert en ook veel minder talent heeft. Het fijne spel van Sibylle, dat den lezer dwingt kleur te bekennen, juist omdat de schrijver voortdurend achter de schermen blijft en zelfs de laatste keuze van zijn helden verstoort achter het mysterieuze woord "marteles", is Delbeke geheel onbekend; hij stort zich met zijn sympathie, maar allerminst geniaal geadministreerde veelheid van persoonlijke herinneringen op het katholieke leven, dat voor den hoofdpersoon van zijn boek, zekeren Walter, onhoudbaar blijkt te zijn, omdat het geloof zich niet laat vereenigen met de zinnelijkheid. Eerste verschil tusschen Walschap en Delbeke: bij Delbeke wordt vrijwel het geheele probleem herleid tot dat van de onderdrukke seksualiteit, die bij Walschap ook een belangrijk punt is, maar toch geen centraal punt. Sibylle komt tot den twiifel door intellectuele zelfanalyse, Walter door het conflict tusschen zijn passie voor het Engelse meisje Molly O'Neill en de plichtten opgelegd door de katholieke moraliteit; het intellectuele conflict is daarbij zuiver en alleen gevolg van het emotionele conflict. Molly is de dochter van een vrijgevochten vrouw, die een

boek over "sexual physiology" heeft geschreven en zij is zelf ook vrijgevochten in vergelijking met den conventioneel katholieke opgevoeden Walter, die vol is van schuldgevoelens en daardoor in zijn liefde telkens gehandicap wordt. Dit emotionele conflict staat in het middelpunt van den roman, en hoewel Delbeke held Walter veel redden over de geloofsproblematiek en zelfs heele boomen opzet met zijn vriend Fred, type van den compromissensch, die de leer en een cynisch levendig gemakkelijk weet te combineren, krijgt men toch geen oogenblik den indruk, dat dit boek serieus bestaen zou buiten het sexuele probleem om. De zinnelijkheid, gelimiteerd door de moraliteit, die den man in een onmogelijke positie brengt tegenover het leven, is de inzet van Delbeke's roman en daardoor komt die roman op een veel lager niveau te staan dan Sibylle, dat werkelijk een bod is over het geloof, over de subtiliteiten van het denken, dat in dienst van het geloof wordt gesteld en zich van deze dienstbaarheid tracht te ontslaan.

Hieruit volgt een tweede verschil: Delbeke schreef dit boek, waarin hij zo duidelijk zichzelf inzet, terwijl hij klaarblijkelijk nog tot over zijn ooren in het probleem stak, terwijl Walschap, in schijn volkomen objectief en verscheiden achter zijn discussieerende figuren, reeds in Sibylle het probleem volkomen had overwonnen. Tussen Twee Werelden is, zoo wil het mij voorkomen, zonder veel zelfkritiek geschreven, hier en daar heet van de naald; het boek zou er geen schade bij hebben geleden, als er derde uit geschrapt was. Bij Walschap heeft vrijwel elke zin zijn waarde; Delbeke daarentegen schrijft voor de vuist weg, zich herhalend, vaak banaal-overvloedig Vlaamsch, zonder stylistisch raffinement. Wil dat zeggen, dat Tussen Twee Werelden waardeloos is? Geenszins; er staan zeer opmerkelijke stukken in dit boek, het heeft dikwijls een bijzonder sympathieken humor, en vooral: de schrijver is een eerlijk man, die zich niet met halve argumenten en zoete broodjes tevreden wenscht te stellen.

Het is hem minstens evenzeer als Walschap ernst met den grooten schoonmaak, dien hij onder zijn katholieke begrippen wil houden en reeds daarom is Tussen Twee Werelden volstrekt waard om gelezen te worden. Er is b.v. in het personage Molly iets heel aardigs, en ook in Walters vriend Fred, den cynicus, den "tusschenmenschen", waarmee de held zijn krachten meet. Eigenlijk zijn alle personages in de kern aardig getekend; werden zij niet overstroemd door de copia verborum van hun schepper Frans Delbeke, die in dit opzicht tenminste nog een echte Vlaming is, zij hadden samen een romangeschap kunnen opleveren van de zeer honorabele soort (zij het dan ook nooit van de Sibylle-klasse). Te veel van het goede.

Het is vooral de erotiek, die Delbeke's stijl beaagt. Ook in dit opzicht had hij zich beter aan Walschap kunnen gelygen dan aan Vlamingen als Zielens, Demedts of Matthijs, die aan dezelfde euvelen sukkelen als hij. Het opschrijven van erotische details is een van de collectieve kenmerken van een romanstijl, die een eeuw later misschien even verouderd zal aandoen als ons het proccédé van Hermingard van de Eikenterpen of Het Huis Lauernesse. Delbeke, hoewel geen onthuller van details à la Bed en Wereld, bespaart ons toch maar weinig omhelzingen, wat daaraan vastzit; hoevel meer vaart en lijn zou zijn werk hebben gekregen, als hij er toe had kunnen besluiten juist in deze passages ongenadig met het roode potlood aan te vallen!

Met medewerking van een groot aantal solisten en koren en het onder leiding van Ernest Ansermet staande orkest Romand is in de studio van Lausanne het voor de radio bewerkte nieuwe stuk Christoph Columbus van Arthur Honegger voor het eerst uitgevoerd.

DELFTSCH SLAOLIE
OLIEFABRIEKEN CALVÉ-DELT
Prijs heile fles EXTRA bedraagt fl. —

Dr. A. M. Morris schrijft een opzienarend boek

HOMO MILITANS

het eerste in Nederland over de psychologie van oorlog, ziele en vrede in de mens; een onmisbaar gids tot lichamelijke en geestelijke weerbaarheid. Oct. 14, 1939

Ik zeg dat niet uit preutsheid; Delbeke zou bij preutsheid niets hebben gewonnen en veel verloren; maar de bewijzen en de herhalingen, waartoe deze eeuwig beschrijvende van reeds duizendmaal ongeveer zo beschreven feiten onderdrukt leiden, doen als overbodige toevoegingen, die ieder goed verstaander ongezegt begrijpt. Hoevel verzwoegen Walschap niet, en hoe veelzeggend is dit verzuigen in vergelijking met den overvloed van mededeelingen bij Delbeke!

De strijd tusschen Walter en Mary, den met schuldgevoelens belaste jongen man en de vrijgevochten jonge vrouw, symboliseert voor Delbeke natuurlijk het geloofsconflict. Hij had dat echter voor zijn lezers met meer raffinement moeten waken, en dat zou ten deele al bereikt zijn, als hij niet zelf zo tot over zijn ooren in het probleem was blijven steken. Men beluister bv. de redeneeringen van een dostojevskiaansch aandoend personage, dat Walter op één van zijn dooltochten tusschen geloof en ongelof in een bordel ontmoet, een zekeren Grevok. Met den slordig levendigen cynicus Fred had deze man een van de sleutelfiguren van den roman kunnen worden, maar hij heeft het niet verder gebracht dan tot een zeer theoretisch bestaan in dienst van het Mysterie.

"Tegenover het huiveringwekkende Mysterie", zegt Grevok, "stelt het geloof het belachelijke raadsel. Jij geloofd, Walter, kinderachtig en menschonwaardig, niet omdat of hoewel het ongerijmd is, je geloofd het ongerijmd, het profaneerende, het onredelijke dat tegen God is. En dat afschuwelijk en ridicul, onredelijke geruststellende van een kerkgenootschap, waarin je het evenwel in den berustenden levenden dood katholiekelijk hebt bereikt, verkie je gemakshalve boven de redelijkheid der jagende onrust in en aan God, boven het strijden in, naar, met het Mysterie dat de grondslag van het geluk op aarde is". Enz. enz.

Er is in de wijze waarop Delbeke zulke een figuur stelt, ongetwijfeld iets goeds, maar aan de "afwerking" en het doordenken ontbreekt altijd het een en ander. Hij komt niet tot klaarheid over de terminologie, waartoe men onmiddellijk den persoon zou moeten raden, die deze terminologie gebruikt; daarom doen deze theoretische gedeelten aan als redeener. "Eenigen" in een overigens realistischen roman van een lichte tusschen twee verschildende gedeelte menschen; zij versmelten er maar zelden mee, zij zijn er in ieder geval geen organisch deel van.

Ik hoop, dat ik in de voorgaande regels het verschil tusschen de romans van Walschap en Delbeke duidelijk heb getoond. Tussen Twee Werelden, dit luyige, ongelijke, wat rommelig, meer sympathieke en zeker niet onbelangrijke boek heb ik door deze vergelijking die uiteraard in het naad van Delbeke moest uitvallen, niet willen deprecieeren; men zou het een tendensroman kunnen noemen, waarin de tendens zeker de moeite waard is. Maar tegenover deze tendens zal een Anton van Duinkerke (ik laat in het midden de mogelijkheid een andere tendens kunnen stellen, terwijl hij er tegenover Sibylle alleen maar eerbiedig het zwijgen toe zou moeten doen, als hij gevoel voor kwaliteit had. Sibylle is geen tendensroman, maar de onbarmshartige zelfverniechting van een wereld, die aan haar eigen zekerheden ten gronde gaat; nogmaals, dat is het verschil.

Memo ter Braak

Dr. Lin Yutang's "LEVENSWISHEID MET EEN GLIMLACH". en wij zien onszelf, en moeten er eigenlijk een beetje om lachen. en ons 66k een beetje schamen. (Adv.)

Met medewerking van een groot aantal solisten en koren en het onder leiding van Ernest Ansermet staande orkest Romand is in de studio van Lausanne het voor de radio bewerkte nieuwe stuk Christoph Columbus van Arthur Honegger voor het eerst uitgevoerd.

Tooneel te Nieuw York

Een van de merkwaardigst stukken, die dit voorjaar in Nieuw-York worden vertoond, is het drama Medea, de show, waarvan de eerste voorstelling in The New Yorker is gegeven. Medicine show is het werk van twee jonge auteurs, Oscar Saul en H. R. Hays, die het stuk hebben geschreven in den stijl van de "Jevende krant", het experiment met gedramatiseerde reportages, dat indertijd voor het eerst is gewaagd door de van regeeringswege gesteunde Federale tooneelgroep. Het stuk heeft een propagandistisch karakter; de strekking er van is, dat er in Amerika elk jaar een kwart miljoen menschen sterven aan ziekten, die met succes bestreden hadden kunnen worden, als de zieken tijdig de noodige medische hulp hadden gekregen. De schrijvers doen in het drama een hevigen aanval op de Medische Associatie van Amerika, die volgens hen door een aantal verouderde en te weinig soepele stelregels een meer doeltreffende toepassing van de geneeskunde verhindert en houden een pleidooi voor algemeene socialisatie van de medische behandeling van de bevolking. De opvattingen van de auteurs worden gedemonstreerd met een reeks ziekgevallen, die geen verband met elkaar houden, maar die tot een doorlopende handeling aaneen zijn gevoegd door een spreker, hier "statisticus" genoemd, wiens uitsprekingen over vantoostanden in de Amerikaanse geneeskunde telkens weer rechtstreeks tot de toeschouwers zijn gericht. Het werk is op belangwekkende wijze ten toneele gebracht door Jules Dassin en wordt goed gespeeld door Martin Gabel als den statisticus, Alfred Ryder als een vooruitstrevenden jongen dokter en Dorothy McGuire in de vrouwelijke hoofdrol. Ondanks de socialistische strekking van het stuk is de vertooning gefinancierd door een van Amerika's bekendste multi-millionairs, Jock Whitney, en blijkbaar meer uit idealistische dan uit commerciële overwegingen, daar "Medicine show" tegen voor Nieuw-York ongewoon lage toegangsprizen wordt gespeeld.

Vincent Sheean, de bekende politieke journalist, die den laatste tijd ook de aandacht heeft getrokken door zijn boeken over hedendaagse internationale politiek ("Personal History" en "Not peace but a sword") heeft zijn debuut als toneelschrijver gemaakt. Zijn stuk, een blijspel in drie bedrijven, draagt den titel An International Incident, maar heeft geen betrekking op een van de internationale incidenten, die Sheean als journalist zo vaak van nabij heeft gadeslagen. Het gaat over de lolgevallen van een Engelse dame, die in Amerika een reeks lezingen komt houden over vijf onschuldig onderwerpen, maar bij de Amerikaanse journalisten den argwaan wekt, dat zij politieke propaganda voor Engeland komt maken. Het gevolg is, dat zij in een arbeidsconflict wordt verwickeld, een pak slaag van een politiegang onloopt en ten slotte de heele tournee maar laat loopen, om met een adellijken aanbieder te trouwen. Het stuk is vernakelijk, hoewel het niet geheel beantwoordt aan de verwachtingen, gewekt door den naam van den schrijver. De hetskelnis van de vertooning ligt vooral in het feit, dat Ethel Barrymore de vrouwelijke hoofdrol op buitengewoon knappe wijze vertolkt.

Onder beschermheerschap van Albert Einstein en Eddie Cantor (bien étonné de se trouver ensemble) is in het Heckscher Theatre een gala-voortooning gegeven van J'Ob, een bewerking door Victor Kelen van Joseph Roths bekende roman uit het Joodsche leven. De voornaamste rollen, die van Mendel Singer en zijn vrouw, werden vertolkt door Samuel Goldenberg, een der spelers van het Yiddish Art Theatre te Nieuw-York, en Eleonora van Mendelssohn, vroeger een bekende actrice van den Staatsschouwburg te Berlijn. De regie der vertooning was in handen van Paul Gordon.

Een deels in fantastisch dichterlijken, deels in naturalistischen stijl geschreven stuk is Heavenly Express van Albert Bein. Hoewel de twee vorige toneelwerken van dezen schrijver, "Little old boy" en "Let freedom ring" met veel succes op Broadway zijn gespeeld, heeft hij op de eerste vertooning te Nieuw-York van zijn derde stuk acht jaar moeten wachten. "Heavenly Express" is de geschiedenis van een aantal landloopers, die ergens in Arizona wachten op de kans om een gratis plaatsje in een goederentrein mathig te worden en worden verrast door het verschijnen van Overland Kid, een jongen landlooper, die 19 jaar geleden is gestorven. Het stuk, door den schrijver een "comedy drama" genoemd, is de dramatisering van een Amerikaanse zwerfverhaal en heeft aangrijpende momenten, al is de overvloed van sym-

Wij hebben melding gemaakt van de verleening van de Pulitzer-prijzen. Over een daarvan zal nu ongetwijfeld nog al wat te doen komen. William Saroyan, wien een prijs van \$ 1000 was toegekend voor zijn eerste toneelstuk "The time of your life", heeft den prijs geweigerd. Hij motiveerde dit aldus: "Ik geloof dat "The time of your life" een goed en misschien zelfs groot toneelstuk is. Ik ben altijd tegenstander geweest van een prijs op kunstgebied. Rijkdom kan de kunst niet bevorderen; en de zonderlinge neiging van den rijkdom, om het toch te probeeren is, m.i. een merkwaardig voorbeeld van brutalen wansmaak".

WILL DURANT IN DEN HOF DER WIJSBEGERTE

Ingenaaft fl. 5.— gebonden fl. 6.50
Vroeger verscheen van denzelfden auteur VAN SOCRATES TOT BERGSON Alleen gebonden fl. 6.50.

boliek en mystiek niet altijd gemakkelijk verteerbaar. In de vertooning onder regie van Robert Lewis vervullen twee bekende filmacteurs, John Garfield en Harry Carey, de voornaamste rollen.

Een ongewone verrassing wachtte den toeschouwers (en niet minder den spelers) dezer dagen bij de laatste voorstelling van Charles MacArthur's comédie Ladies and Gentlemen. In het eerste bedrijf betrad de schrijver onverwachts het toneel in de stomme rol van een keller. In het tweede bedrijf viel MacArthur nogmaals in, nu in de rol van een padvinder. Maar in het derde bedrijf stegen de verbazing en de schrik der acteurs en actrices ten top, toen de schrijver, voorzien van een langen, witten baard, plotseling voor het voetlicht kwam in de rol van een rechter, die weliswaar in den dialoog wordt genoemd, maar in persoon niet in het stuk voorkomt! Alle spelers wisten zich echter handig uit de dwaze situatie te redden.

Nieuwe uitgave van het Nederl. Volksliederenboek

De beide bundels van het Nederlandse Volksliederenboek, indertijd in opdracht van de Maatschappij tot Nut van 't Algemeen door Daniël de Lange, dr. G. Kalf en mr. A. Loosjes samengesteld, hebben in den loop der jaren in vele drukken hun weg tot het groote publiek gevonden. Men kan dus, met de samenstellers, zeggen dat de verzameling aan haar doel om het Nederlandse lied voor ons volk toegankelijk te maken en te bewaren, heeft beantwoord.

Intusschen is gebleken dat het wenschelijk was om uit beide bundels een keuze te doen van de meest gebruikte liederen en die afzonderlijk uit te geven. Mr. A. Loosjes en mr. J. Kunst hebben de verzorging van de nieuwe uitgave op zich genomen. Dezer dagen heeft het werk, dat door A. W. Sijthoffs Uitgeverijmaatschappij te Leiden royaal is uitgegeven, het licht gezien.

Niet minder dan 145 liederen hebben in den nieuwen bundel een plaats gevonden. Men kan niet anders zeggen dan dat de samenstellers in hun werk uitstekend geslaagd zijn. Behalve liederen, die om hun nationale of geschiedkundige waarde moesten worden opgenomen, hebben mr. Loosjes en mr. Kunst de muzikale waarde, de zingbaarheid en de waarde van den tekst den doorslag laten geven. Bij de groep geestelijke liederen vallen de prachtige middeleeuwse liederen en de kerstliederen op. Er is voorts een bloemlezing balladen en minnelieder. In de laatste bundel liederen, soldaten- en zeemannsliederen, wies- en kinderliederen ontbreken evenmin. Het doet leed, dat ook eenige populaire werkjes, van den hedendaagschen meester van het Nederlandse volkslied J. H. Speenhoff zijn opgenomen. Ook voor Zuid-Afrikaansche en Vlaamsche liederen werd een plaats ingeruimd.

WILLIAM SAROYAN EN EEN PULITZER-PRIJS

Examen Christelijk bewaarschoolonderwijs. UTRICHT. — Geslaagd voor het practisch gedeelte van het examen voor de hulpecante van de Vereniging van Christelijke bewaarschoolonderwijzers in Nederland de dames: C. van Diekhuizen te Amersfoort, G. van Muyden te De Bilt, H. Jansen van Bollen, M. de Vries en J. Lanting, beiden te Groningen.

Het Internationaal Antiquariaat Omsme

(Hertzberger) te Amsterdam zal van 20 tot 22 Mei vellen de bibliotheken van prof dr. I. M. Gooses te Groningen, mr. J. R. D. Bohl te Amsterdam, dr. S. L. van Oss te Leiden en mr. J. I. Brants te Florence. Boeken op wetenschappelijk, geschiedkundig en letterkundig gebied zullen dan onder den hamer komen. De catalogus omvat 1250 nummers. Kijkdagen van 17 tot 19 Mei.

Op 23 Mei zal daar een verzameling oude teekeningen verkocht worden. Er zijn werken bij ten name van Berghem, Della Bella, Bloemaert, F. Bol, H. Bol, P. Brueghel d. O., Coninxloo, Doomer, Dissart, Eckhout, Everdingen, Floris, Van Goyen, Honthorst, Langendijk, N. Meess, Mieris, Molhuys, de Momper, Piranesi, Rembrandt, Ruydael, Sartveen, Sijnders, Swart van Groningen, G. Terborch d. O., G. B. Tiepolo, Villegier, Vranck, enz. Kijkdagen van 18 tot 21 Mei.

In een artikel van de Mitteilungen der Wiener Mozartgemeinde vestigt prof. H. Damlach de aandacht op een tot nog toe onbekend gelieven olieverfportret van Anton Bruckner, dat zich in particulier bezit te Salzburg-Algen bevindt. Het is geschilderd door Ferry Beraton, den eenigen schilder voor wien Bruckner geposeerd heeft. Beraton heeft twee portretten van den meester gemaakt. Het ene stelt Bruckner voor aan de piano zittend en bevindt zich in het Weensche stedelijke museum; het andere, tot nog toe onbekend gelieven portret, kwam naar Steyr en toen in handen van den tegenwoordigen eigenaar. Het stelt Bruckner voor zittend in een leunstoel; het is bijzonder levendig en natuurgetrouw.

PROF. Dr L. ROSENFELD. De pas benoemde gewoon hoogleraar in de faculteit der wis- en natuurkunde te Utrecht onderwerft te geven in de theoretische natuurkunde en de technische mechanica N. L. Rosenfeld komt in de vacature van prof. dr. G. E. Uhlenbeck, die onlangs een benoeming in de Verenigde Staten van Noord Amerika heeft aanvaard. Hij is van Belgische nationaliteit en behoort tot de jonge theoretici van den modernen tijd. Prof. Rosenfeld heeft reeds veel gepubliceerd voornamelijk over onderzoekingen omtrent de problemen van de atoomkern. Hij is een leerling van prof. Niels Bohr te Kopenhagen, op wiens laboratorium hij de laatste jaren geregeld eenige maanden gewerkt heeft. Onlangs heeft prof. Rosenfeld, die hoogleraar aan de universiteit te Luik is, voor de Utrechtsche studenten een lezing gehouden.

DIPLOMA VOOR ENGELSCHE

Voor het in Maart hier te lande gehouden examen voor het "Certificate of proficiency in English" van de University of Cambridge, is geslaagd de heer H. L. Duvvysteyn te 's-Gravenhage.

RIJKSACADEMIE VAN BEELDENDE KUNSTEN TE AMSTERDAM

De hoogleraar-directeur der Rijksacademie van Beeldende Kunsten te Amsterdam maakt bekend, dat het toelatingsexamen dit jaar zal worden gehouden in het gebouw der Academie van 8 tot en met 12 Juli. De uitslag wordt medegedeeld in den namiddag van 12 Juli. De nieuwe cursus neemt een aanvang op Maandag 30 September. Zij, die aan dit examen wenschen deel te nemen, behooren ter verkrijging van de acte van bekwaamheid als onderwijzer(es) zal plaats hebben op 4 en 6 Juni; dat de mondelinge examens op 17 Juni d.a.v. zullen aanvangen; dat de commissie, met het afnemen van deze examens belast, zal zitting houden te Utrecht; dat zij, die zich aan dit examen wenschen te onderwerpen, zich vóór 15 dezer, gelieven aan te melden bij den voorzitter der commissie, den inspecteur van het lager onderwijs in de inspectie Apeldoorn, J. den Hartog, te Apeldoorn, eventueel met opgaaf van de begeerde aantekening en met overlegging van de geboorte-acte, waarruit blijkt, dat zij op 1 Augustus 1940 den 18-jaarigen leeftijd zullen hebben volbracht en dat zij, die een aanmelding voor de acte van bekwaamheid of voor de handarbeid wenschen te ontvangen, het examen daaraan voor zullen afleggen voor de commissie, die in 1940 beald zullen zijn met het afnemen van de acte-examens in die vakken.

EXAMENS ONDERWIJZER(ES)

Examen Christelijk bewaarschoolonderwijs. UTRICHT. — Geslaagd voor het practisch gedeelte van het examen voor de hulpecante van de Vereniging van Christelijke bewaarschoolonderwijzers in Nederland de dames: C. van Diekhuizen te Amersfoort, G. van Muyden te De Bilt, H. Jansen van Bollen, M. de Vries en J. Lanting, beiden te Groningen.

FEUILLETON

Then there were three

DOOR GEOFFREY HOMES

Vertaling van Jeanne de Kruyff

"Wel neen, we zijn zakelijk," wierp Oscar tegen. "Zou jij er ook een gedeelte van willen hebben?"

"Hoeveel?"

"De helft, als ik de tien procent voor Humphrey afgetrokken heb."

"Het klinkt verdelijk," zei Robin.

"En waar blijft de politie?" vroeg Jackson.

"Zeg nu niet, dat wij door de gemeente betaald worden."

"We kunnen wel een overeenkomst maken", zei Oscar. Hij keek Jackson met bevrediging aan. Hij scheen een vergelijking te maken tusschen hem en andere politiebeamten die hij gekend, maar al te goed gekend, had.

"Ach, natuurlijk niet," zei Jackson. "Als alles tot een goed einde gebracht is, mag je me een paar nieuwe penselen en verf cadeau geven!"

Oscar keek ongeluht. Men kon zien, dat zijn vertrouwen in de menschheid ongeschokt gebleven was.

"Zooovel vert als je maar wilt!" zei hij lachend.

"Als en wanneer", zei Jackson. "Dat lijkt nog heel ver in het verschiet! Waarom wilde je zo precies weten, wat er tusschen dien Bogardus en dat meisje gebeurd was?"

"Ik dacht, dat we er misschien naderhand nog iets aan zouden kunnen hebben", zei Robin.

"We moeten nog veel meer inlichtingen hebben. Het zou geen kwaad idee zijn, eens met die miss Wolters te gaan praten. Misschien kan zij ons vertellen, wie die man was, waar Bogardus over sprak en van wien het meisje vroeger gehouden heeft."

"Daar zal ik wel voor zorgen, beloofde Jackson.

"Je kunt nog meer voor me doen, als je wilt. Ik vertrouw dien Bogardus niet. Ik zou graag meer van hem willen weten. Ik zou wel eens willen weten of hij zaken deed voor de Keenans — beleggingen voor het meisje of voor haar vader. Dit kon ik hem zelf niet vragen, noch aan Keenan, omdat ik een absoluut onbevooroordeeld antwoord wilde hebben. Denk je, dat de officier van justitie in Los Angeles dit op een onopvallende manier voor me te weten zou kunnen komen?"

"Waarschijnlijk wel," antwoordde Jackson. "Ik heb al zoveel voor hem gedaan". Hij keek

Robin nieuwsgierig aan. "Maar ik begrijp niet, waarom je dat wilt weten. Ik zal die inlichtingen natuurlijk voor je zien te krijgen, omdat ik weet, dat je er redenen voor hebt, maar het lijkt mij, dat we hier onze tijd verspillen. We moeten er op uit, om dien man van het kerkhof te vinden."

"Dat is een goed idee", zei Oscar.

"Die man en ook die vermistte auto zijn nu waarschijnlijk al lang de grens over naar Mexico", zei Humphrey.

"Dat geloof ik niet", was alles wat Robin hierop te zeggen had.

HOOFDSTUK XI.

Twaalf mijl ten Noorden van Los Pinos, even over de Districts-grenslin, lag een klein vischershutje, een mengelmoes van visschershuten, winkels, kroegen en conserventfabrieken. Het droeg den duidelijken, doch leelijke naam "Fishtown" en de reputatie van het plaatsje was al even onbekend als de grenzen, die uit de zes fabrieken op Point Gaviota geleegen, opstegen, waar men de visch inkakte. De vischvangst was niet het bloeiendste bedrijf in het stadje.

De sardinevangst alleen zou nooit de vogels van diverse pluimaag, die 's avonds de straten vulten, bij elkaar gebracht hebben. Zij zou ook nooit de aanblijding hebben kunnen zijn voor de talloze gevallen van anranding, vechtpartijen, dronkemanslagen en mayhem I, die in de annalen der politie van Fishtown voorkwamen.

Een van de redenen dat Fishtown zo populair was, was de Alvarado Street. Een ander was de Main Street, waar zich de speelhuizen bevonden. Maar de eenige reden, waarom de inwoners van Los Pinos het plaatsje met hun bezoek verreesden, school in Romero's Casino. De eigenaar was een Chinees, die zich Charles Mc Cusker noemde.

Het Casino, een van de weinige, behoorlijke gebouwen in Fishtown, lag tusschen een groep boomen op Point Gaviota. Om daar te komen moest men door het stadje heen, over den hoofdweg langs de kust, den heuvel op en dan

links af, over een zandweg. Een hooge schutting met een zwaar ijzeren hek, sloot het Casino af, niet omdat Mr McCusker bang was voor de politie, maar als bescherming voor zijn bezoekers. McCusker moest niets hebben van de gangbare vermaken in Fishtown zoals gevechten met messen, vuistgevechten, waarbij boksbuigels gebruikt werden, en meer van dergelijke hardhandige genoegens. Hij vertrouwde meer op dobbelsteenen, de roulette- en kaarttalen om zijn clientèle het geld uit den zak te kloppen.

Een uur of vijf nadat Bogardus zijn hart uitgestort had in het kantoor van Jackson, reed een auto der Los Pinos Auto Verhuur Maatschappij, voor het hek van het Casino. In dezen waren zaten een jongmeisje met opvallend rood haar en haar metgezel: Humphrey Campbell. Het meisje was Nadine Fowler, de telefoniste uit het Los Pinos Hotel.

Blijkbaar ben je hier al eens eerder geweest," zei Humphrey.

"Ja natuurlijk," antwoordde Nadine. "Ik kom hier wel met Mr Quinby."

"Dat is in ieder geval een aanbeveling," zei Humphrey. Hij volgde haar de stoep op, een hall in, waar een meisje zijn hoed en jas aannam. Door een dubbele deur kwamen ze in een zaal, die bijna geheel uit ramen bestond. Aan den eenen kant zagen deze ramen op den Oceaan uit, aan den anderen kant op de verspreide lichtjes van Fishtown. Onder deze ramen stonden een lange rij automaten, die bijna alle in gebruik waren. In het midden der zaal was gelegenheid voor allerlei kansspelen. Aan het einde bevond zich een bar.

"Laten we eerst iets gaan drinken," stelde Nadine voor. Ze wachte niet op antwoord, maar liep naar de bar, nam op een der hooge kruiken plaats en bestelde cognac met sodawater.

"En één karnemelk," zei Humphrey.

De barman, een jonge kerel met een zwart snoetje, staarde hem aan.

"Karnemelk?"

"Precies."

Het is hier geen melksoen," zei de barman. De man, aan den anderen kant van Humphrey gezeten, begon te lachen.

"Moet ik je over de toonbank een opduvel

verkoopje?" vroeg Humphrey.

"Zoek je ruzie, bromer?" vroeg nu de barman.

"Neen, alleen karnemelk en als je die niet hebt, dan melk."

"Oké," zei de barman. Zonder het precies na te meten, goot hij cognac in een glas en vulde het aan met sodawater.

Uit een kan goot hij melk in een hoog glas en zette toen alles voor de beide jongelui neer.

"Een dollar, aublistuif!"

Humphrey betaalde hem.

"Mr Quinby moet een reuze sukkel zijn," merkte hij op.

"Helemaal niet," zei Nadine beleefd.

"Stel je voor, dat je zoveel geld betaalt voor een glas melk," zei Humphrey.

"Schei nu maar uit, ik ben hier gekomen om me te amuseeren," zei Nadine.

In drie teugen dronk ze haar glas leeg; Humphrey rilde. "Geef me er nog een", zei ze. Nu duurde het wat langer, voor ze haar glas leeg gedronken had.

"Drink jij helemaal niet?"

"Niet sinds de afschaffing, ik kan niet aan den smaak van whiskey wennen", antwoordde Humphrey, terwijl hij langzaam zijn melk opdroeg.

"Nu wil ik spelen," zei Nadine. "Heb je wat geld voor me?"

"Humphrey gaf haar een bijlyt van tien dollar. Hij vroeg zich af, of hij zich soms vergist had in zijn oordeel over meisjes uit kleine steden. Toen hij zich van de bar afwendde, zag hij Quinby aan een roulettetafel vlak bij zitten. Hij stootte 't roodharige meisje aan en zei:

"Daar zit vriendje."

"Ik heb hem al gezien, toen we binnenkwamen," zei Nadine.

"Komt hij hier veel?"

"O ja, zeker twee of drie maal per week."

"Van zijn salaris — of wint hij zoveel?"

"Hij wint wel eens", antwoordde Nadine. Ze had een plaatsje aan een der tafels gevonden, waar zij veertig fiches van een kwart dollar koct. Ze zette er vijf op 23 en keek toe, terwijl het balletje op 18 bleef liggen. "Bijns goed," zei Humphrey plagend.

Ze zette nog eens vijf op 23 en nummer 1 kwam uit. Humphrey trok zich terug en slenterde langs de tafel, waar Quinby zat en zag dat

deze fiches van een dollar gebruikte.

Er lag een heule stapel voor hem en hij speelde met vijf stuks tegelijk. Hij scheen op dat oogenblik geen oogenblik geluk te hebben en Humphrey kwam tot de conclusie, dat de wereld vol sukkel was. In ieder geval dit Casino! Sukkel in smoking, sukkel in avondtoiletten en sukkel in dure bontmantels! Hij herkende verscheidene menschen, die hij in de eetzaal van het hotel gezien had en kwam tot de slotsom, dat dit Casino blijkbaar tot de amusemenen van Los Pinos behoorde. Hij wilde, dat hij een aandeel van vijf procent in de winst van zoo'n avond had. Langzaam liep hij de zaal door naar een der automaten en liet er een geldstuk in vallen. Twaalf fiches rolden naar beneden. Hij stak deze in zijn zak en ging terug naar de tafel, waar Nadine nog steeds speelde. Hij zette al zijn fiches op 33 en won.

"Je hebt geluk", zei Nadine en streek de helft van zijn winst op, waarna zij zij overal wát opzette.

"Als je maar genoeg nummers opzet, moet je wel eens iets winnen", zei Humphrey. Hij gaf haar de rest van zijn fiches, ging weer naar Quinby's tafel en bleef achter hem staan. Deze keerde zich om, keek hem verbaasd aan en glimlachte toen.

"Hoe gaat het?" vroeg Humphrey.

"Niet al te best", antwoordde Quinby.

"Probeer het eens op 30", raadde Humphrey.

"Alles wat je maar wilt", zei Quinby en zette een dollar op 30. Hij won. "Ik ben helderzindig", zei Humphrey en liep weer verder. Even bleef hij staan bij een tafel waar gedobbel werd. zette een dollar op twaalf en zag twee zessen bovenkomen. Hij streek zijn dertig dollar op en voelde dat hij dien avond een fortuin zou kunnen winnen, maar die gedachte trok hem niet erg aan. Een poosje bleef hij achter een vrouw in een kostbaren bizon mantel staan en zag hoe ze zonder bliken of blozen achter elkaar duizend dollar verloor. Even wraag hijzelf nog een inzet en verloor. De vrouw glimlachte tegen hem. Ze deed hem aan zijn grootmoeder denken, alleen kon hij zich niet voorstellen hoe zijn grootmoeder er in een bizon mantel zou hebben uitgezien.

(Wordt vervolgd.)

THEE doet je goed!

Duitsche aanval bij den Moezel heeft slechts gering resultaat

Talrijke aanvallen uit de lucht maken in Frankrijk vele slachtoffers onder de burgers

Uit Parijs meldt Havas: Een Duitse divisie heeft gisteravond ten Oosten van den Moezel aangevallen, met geen ander resultaat dan de voren geregelde terugtrekking van de Fransche voorposten.

Uit Parijs meldt Havas: Het legerbericht van hedenmorgen luidt:

Tijdens den nacht hebben wij onze bewegingen in België voortgezet. Ondanks zijn hevige aanvallen, heeft de vijand in het Zuiden van Luxemburg geen nieuwe vorderingen kunnen maken. Uit den Elzas en Lotharingen valt niets te melden.

De bombardementen der Duitse luchtmacht op Fransche grondgebied hebben gisteren talrijke slachtoffers gemaakt onder de burgerbevolking. Het opperbevel moet tot zijn leedwezen mededeelen, dat er meer dan honderd doden en gewonden zijn, waaronder vrouwen en kinderen.

Fransche bommenwerpers hebben vannacht verscheidene vijandelijke vliegtuigen aangevallen. Er werden tal van vernielingsvluchten gemaakt op Duitse gebied. Al onze vliegtuigen zijn op hun bases teruggekeerd.

Uit Parijs: Een communiqué van den Britschen generaal staf in Frankrijk luidt:

De Duitschers pogen de bewegingen der geallieerde troepen in de richting van het Belgische front te verhinderen door de wegen en de verkeersknooppunten te beschieten. Sinds 24 uur hebben acht luchtaanvallen plaats gehad, doch de geallieerde luchtmacht alsmede het luchtdoelgeschut treden krachtig op. Men constateert, dat de Duitschers gebruik maken van parashutetroepen.

Van een pamfletstemming is geen sprake te gedenken. Onder de Belgische en Fransche bevolking heerscht een bewonderenswaardige koelbloedigheid.

Freiburg niet gebombardeerd.

Uit Londen: Het ministerie van Luchtvaart spreekt het bericht tegen, dat geallieerde vliegtuigen Freiburg zouden hebben gebombardeerd. Zij noemen het bericht een „nieuw bewijs van de Duitse leugenaardigheid”. Uit Brussel werd gisteravond gemeld; Thans wordt verklaard, dat bij een Duitschen lucht-aanval op Groot-Brussel 41 personen omgekomen en 82 gewond zijn. Vanavond te 22.55 uur weerklok voor de vierde maal luchttalarm.

POSITIE DER OVERGEBLEVEN NEUTRALEN

Houding op den Balkan, Zwitserland

Havas meldt uit Belgrado. Trovinski Glasnik heeft een beschouwing laten verschijnen, die er officieel uitziet en waarin het o.m. heet: Drie landen van cultureel hoogstaande volken zijn opnieuw tot gruwelijke slagvelden gemaakt. Zonder de schuldvraag te willen stellen, moeten wij voor ons daartoe alle consequenties trekken. De landen, vooral de kleinere landen, die tot nog toe buiten het conflict bleven, moeten hun krachten vereenigen op alle gebied. Vooral de volken van Centraal Europa en van Zuid-Oostelijk Europa moeten dit doen, teneinde den vrede en hunne neutraliteit te handhaven. De neutralen hebben zich niet weten te organiseren voor een verenigde defensie. Zij hadden ongelijk te gelooven, dat de internationale accoorden voldoende waarborg waren. De wereld schijnt nu echter terug te keeren tot heidense en barbaarsche opvattingen. Wij moeten onze kracht dus in ons zelf zoeken en in de samenwerking met hen, die denken zoals wij. Wij moeten geen vertrouwen hebben in het woord van volken, die zich door hun beloften en verklaringen niet gebonden achten en evenmin in de samenwerking met diegenen, die niet in staat zijn zich zelf te verdedigen.

Het volk der Zuid-Slaven heeft volkomen duidelijk bewezen in vrede te willen leven, maar tevens iedereen duimbreeds grond van het eigen gebied te zullen verdedigen, wanneer het ooit mocht worden aangevallen. Daarover bestaat er geen verschil van mening tusschen Serviers, Kroaten en Slovenen.

Tansloet vraagt Trovinski Glasnik dat er een nationale regering zou worden gevormd.

De positie van Zwitserland

Dagorder van generaal Guisan.

Generaal Guisan — aldus Havas uit Bern — heeft de volgende dagorder gericht tot de Zwitsersche troepen:

De algemeene mobilisatie, die ik aan den Federalen Raad gevraagd heb voor hedenmorgen 11 Mei, af te kondigen, is noodig geworden in verband met den ernst van den internationalen toestand. Ons leger is klaar tot het vervullen van zijn plicht op alle grenzen van het land. Met de grootste energie zullen wij ons land verdedigen tegen elk aanvaller, wie het ook is: zijn moog. Wij, de mannen van heden, zullen ons zoo noodig, weten te offeren voor onze kinderen en voor de toekomst van ons moole land.

Officieren, soldaten, het lot van het land is in uw handen. Ik weet, dat ieder van u zijn plicht zal doen op den post, waarop ik hem gesteld heb.

Ik herinner u nog aan wat ik vroeger reeds zelde: berichten, die door de radio of door pamfletten verspreid worden en waarvoor twijfel zou worden uitgesproken aan den wil der federale regering om weerstand te bieden aan een aanval, moeten als leugens beschouwd worden of als middelen der defaïtistische propaganda.

Het consigne is eenvoudig: wij blijven kalm, sterk en eengezind. Aldus zullen wij vrijte mannen blijven.

Kardinaal Suhard aartsbisdom van Parijs. Uit Vaticaanstad. Kardinaal Suhard is beoemd tot aartsbisdom van Parijs, als opvolger van wijlen kardinaal Verdier.

Verhooring premies voor oorlogsrisico

Uit Londen: Medegedeeld wordt, dat alle bestaande tarieven van verzekeringen tegen oorlogsrisico voor reizen van naar Nederland en België van Zaterdag af worden verdubbeld.

Beporingen voor scheepvaart-verkeer te Constanza

Uit Boekarest meldt Reuter: De Roemeensche autoriteiten hebben gisteravond beporingen ingevoerd op de toelating tot de haven van Constanza. Schepen is niet toegestaan de haven tusschen zonsopgang en zonsopkomst binnen te varen.

Academische examens.

AMSTERDAM — Bevordert tot doet in de ge-neukende de heer A. E. Nordhoff, geb. te Borne; doct. ex. rechten met. S. J. E. Walraven, cand. ex. theologie de heer J. L. J. Meijers.

GEEN GEVAAR VOOR NEDERL.-INDIE ZEGT MENZIES

Amerikaansche vloot gaat Maandag gewoon oefenen

Reuter meldt uit Melbourne: De Australische premier Menzies keurde de bezorgdheid af over Nederl.-Indië met betrekking tot Australië. Hij zei: „Alle betrokken mogendheden geven te kennen, dat zij den status quo willen handhaven en er zijn gewichtige redenen, waarom wij hun verklaringen behooren te aanvaarden.”

Havas meldt uit Honolulu: Men verklaart in de omgeving van admiraal Richardson, den opperbevelhebber van de Amerikaansche vloot, dat de gebeurtenissen in Europa geen verandering zullen brengen in het besluit om de vloot Maandag uit te zenden voor verdere oefeningen.

Men ontkent met nadruk, dat de Aziatische vloot met verscheidene oorlogsschepen versterkt zal worden.

Stemmen uit Amerika.

Uit Washington meldt Reuter: Senator Glass (democraat) heeft in den senaat het woord gevoerd en verklaard, dat „Duitsland van het aardvlak dient te worden weggevaagd”. Hij zeide voorstander te zijn van „ieder bijstand aan de geallieerden bij het gebrek aan het feitelijk zenden van een expeditiecorps.”

Ook senator King (dem.) bepleitte het zenden van „militaire voorraden om de Nederlanders en Belgen te helpen hun landen te verdedigen” behalve het zenden van een expeditiecorps.

Senator Pittman, de voorzitter van de senatscommissie van buitenlandse zaken, heeft gezegd, dat „opnieuw het bewijs is geleverd, dat de totalitaire machten niet worden weerhouden door eenig voorschrijf van goddelijk of menschelijk recht.”

Volgens Havas heeft Pittman er bij gevoegd, dat de inval een nieuwe waarschuwing is voor de Ver. Staten om den gang van zaken in het Verre Oosten oplettend ga te slaan.

Een uitlating van Mackenzie King

Uit Ottawa: Mackenzie King, de Canadeesche premier heeft in een radiotoespraak gewag gemaakt van den onwrikbaren steun van Canada aan België en Nederland. „Met trots zullen wij ons in kameradschap van wapenen bij het Belgische volk voegen. Ook Nederland heeft zich gevoegd bij de broederschap van naties”.

ROOSEVELT DAAGT DE ISOLATIONISTEN UIT

Pleidooi voor een panamerikaansch congres

Uit Washington meldt Reuter: Roosevelt heeft een toespraak gehouden voor het achtste panamerikaansche wetenschappelijk congres. Roosevelt zeide pacifist te zijn en dat ook zijn medeburgers van de 21 Amerikaansche republieken pacifisten zijn. Toch geloofde hij, dat de overwegende meerderheid, indien noodig, gezamenlijk zal optreden tot bescherming en verdediging met alle middelen van onze wetenschap, onze cultuur, onze vrijheid en onze behoeven. Wij zijn tot de weerzinwekkende conclusie gekomen, dat een voortzetting van deze gewapende acties een definitieve uitdaging betekent tot voortzetting van die soort behoeven, welke wij allen in de drie Amerika's gewend zijn.

Zij, die er naar streven honderden miljoenen in uitgreide continentale gebieden te overheerschen, zijn, naar wij in het diepste van ons hart weten, diegenen, die, indien zij succes hebben, hun wilden droom zullen uitbreiden om ieder menschelijk wezen en iedere vierkante mijl oppervlakte van onze aardbodem te omvatten.

Kunnen wij onzen vreedzamen opbouw voortzetten, indien alle andere werelddeelen uit voorkeur of dwang een volkomen verschillend levensbeginsel ophelven? Ik meen van niet.

Zeer zeker is het thans de tijd voor onze republieken ons dat probleem voor te leggen in het koele licht van den dag en spre-

PREDIKBEURTEN, enz.

ZONDAG 12 MEI

(Of deze opgaven onder de oorlogsomstandigheden kunnen worden nagekomen valt uiteraard buiten onze controle).

Christengemeenschap, Assendelfstraat 18, te 10 uur 15, Helligingssamenkomst. Spr. de heer J. Sevenma uit Amsterdam. 19 uur 30, evangelieverkondiging spr. de heer J. C. v. Amelrooy. Christengemeenschap, Beweging tot religieuze vernieuwing, Gr. Hertoginnelaan 4, 10 uur. Menschenwijdingsdienst. Zondagdienst voor kinderen. 10 uur 30.

Christologische Beweging Excelsior, Loge Prins Hendrikplein 15, 10 uur 30, openbare godsdienst-oefening, voorganger de heer C. J. van Bemen. Doopsgezinde Kerk, 10 uur 30, ds. A. Keuter. Duinordkerk, 10 uur, ds. Creutzberg. Duinordkerk, Van Hogenhuisklaan, 10 uur 30, ds. Straatsma. 17 uur, ds. v. d. Bosch.

Christ. Gemeente Elikar, Beeklaan 228, 10 uur, Helligingssamenkomst. Engelsche en Amerikaansche Kerk, Van den Boschstraat, 8 uur 30, Holy Communion; 11 aan. Morning Prayer and Sermon; 8 p.m. Evening Prayer and Sermon.

Federatie van Vrijz. Protestanten, Kinderkerk (voor alle wijken) Vrijz. Chr. Lyceum, v. Stolkweg 25, 10 uur 30, o.m. 17. E. J. ten Dam Ham. First Church of Christ, Scientist, Andries Bickerweg 1, geen dienst.

Gebouw Etheloe, Azaleaplein 2, 10 uur 30, ds. D. Broers uit Schiedam. Hagsche Ver. van Spiritisten „Harmonia”, gebouw de Ruysersstraat 41, 10 uur 30, sprekers Gebr. Gmeling Meyling uit Bloemendaal met transcevoordrachten.

Leger des Heils, v.m. 10 uur, Helliging, 7 uur 30 n.m. Verlossingssamenkomst, Prinsengracht 57, Korte Molenstraat 23, Fisherstraat 78, Jacob Catsstraat 240, Linnaeusstr. 205, Hemsterhuisstraat 176, v.m. 10 uur, ds. v. d. Bosch. Lutherische Kerk, 10 uur 30, ds. Drivier, Lutherkapel, Haverschmidtr 57, 15 uur 30, zending W. L. Steinhart. Nassau Jeugdkerk, Duinordkerk, 10 uur 30, spr. de heer A. de Vries. Ned. Protestantenvoer, Muzenstraat 4, 10 uur 30, v.m. 10 uur 30, o.m. 17. E. J. ten Dam Ham. Nieuw-Bakel, Beheveringen, 10 uur 30, ds. Evenhuis, 18 uur, ds. D. den Breema.

MARKIEZEN

BESTEL TIJDIG UW MARKIEZEN. WIJ HEBBEN EEN PRACHTCOLLECTIE INDIANTHREI DOEK IN VOORRAAD. **JOH. HICKENDORFF B.V.** TELEFOON 3115 — DEN HAAG WALDECK FIERMONTRADE 73-75

cisaal op te treden met unanimiteit en met één doel voor oogen.

Roosevelt heeft op zijn gehoor een geweldigen indruk gemaakt door te spreken over den „schok en de gramschap, door den inval in Nederland en België teweeggebracht”.

Het wordt beschouwd als een uitdaging, gericht tot de extreme isolationisten.

Uit Parijs: De heer Sotomayor y Luna, gezant van Ecuador in Frankrijk en Engeland, en leider van de delegatie van Ecuador bij den Volkenbond, heeft een persoonlijk bezoek gebracht aan de ambassade van België en aan de legaties van Nederland en Luxemburg, om het protest van zijn regering tot uitdrukking te brengen tegen het optreden van Duitsland, en de sympathie van het volk en de regering van Ecuador met de landen, welke zoo juist overweldigd zijn.

Hearst bestrijdt Roosevelt.

Uit Los Angeles meldt Reuter: De krantenmagnaat Hearst, een van Roosevelts bitterste en invloedrijkste vijanden, voorspelt in de Examiner, dat Roosevelt bij acclamatie als kandidaat voor een derde termijn zal worden aangewezen, „meer waarschijnlijke verkozen”. Hearst beweert dat een hervatting voor zoiets betekenen, dat de democratie plaats maakt voor een autocratie.

Wallstreet meldt:

De beurs opende onregelmatig met levendigen handel. Koersdalingen en -stijgingen wisselden elkaander af, doch de beurs sloot zeer flauw.

Op de Nieuw Yorksche beurs was de stemming gisteren bij de opening onregelmatig en de handel zeer levendig. Ondanks het schokkend nieuws uit Europa vertoende de markt bij dezen levendigen handel aanvankelijk een ordelijk beeld. De meeste noteringen sloegen dadelijk de benedenwaartsche richting in, terwijl groote posten aandelen in andere handen overgingen.

Deze koersdaling werd gevolgd door een kort herstel, daar aankopen verricht werden, die zich voornamelijk op „Warbables” concentreerden. De nervositeit over den toestand in het buitenland uitte zich echter vervolgens weer in een verkoopsgolf, die de meeste fondsen een verlies van omstreeks een punt deed lijden, alvorens weer eenige weerstand werd geboden.

Toch bleken de koersen zich ook op dit peil niet te kunnen handhaven en onder zeer levendigen handel (de totale omzet bedroeg ruim twee miljoen shares en de ticker vertoonde enkele malen een achterstand van eenige minuten) werd de koersdaling voortgezet, zoodat de verliezen van 1 tot 5 punten gingen bedragen. De liquidaties van buitenlandse zijde werden door het bezwijken der Nederlandsche en Belgische credietten waarschijnlijk geremd. Staalwaarden, luchtvaartsaandelen, koperwaarden en suikerfondsen gingen wat meer op den voorgrond treden, terwijl rubberwaarden werden aangeboden.

De beurs sloot in zeer flauwe stemming, over het algemeen met koersverliezen van omstreeks twee punten. In enkele gevallen bedroeg het verlies zelfs 3 tot 5 punten.

Door de aanhoudende stijging der staal-schroefprijzen te Pittsburgh konden staalwaarden nog een deel der geleen verliezen inhalen. Spoorwagens werden voortdurend aangeboden. Koperwaarden werden gunstig beïnvloed door de goede vraag, die er ook tegen verhoogde prijzen, naar het metaal bestond. Ook automobielwaarden werden sterk aangeboden.

Wisselmarkt te Londen. Londen, 11 Mei — Wisselkoersen officieel. Nieuw York 4.02 $\frac{1}{2}$ —4.03 $\frac{1}{2}$; Parijs 176.50—176.75; Montreal 4.42—4.47; Amsterdam —; Brussel —; Zwitserland 17.85—17.85; Stockholm 18.85—18.85; Oslo —; Buenos Aires 17.05—17.30; Batavia —; goud —.

OUDE JENEVER

Drink als regel matig, maar dan ook regelmatig

DE KUYPER

Oud-Baptiste-Gemeente, Z.W. Buitensingel 30, 10 u. 30 en 18 u. ds. B. Fabrie. Oud Kath. Gemeente, Juffr. Idastraat 7, 10 uur. Pinkstergemeente, Tholenscheerstraat 29, 10 uur 15, de heer Van Polen, 19 uur, mej. Visser. Remonstrantsch Geref. Gem. Laan 20, 10 uur 30, ds. F. Klein. Rozekruisers-Genootschap (afd. van The Rociersulan Fellowship), Oceaanse (Cal.), Centr. Den Haag, 10 uur 30 v.m. openbare Tempeldienst in het gebouw de Ruysersstraat 67. Spr. de heer J. W. Gans. Rozekruisers-Genoetschap (Orde der Manicheeën), gebouw Bezenhoudend 78, 10 uur 30, Tempeldienst met toespraak van den heer C. L. J. Damme. Russische Kerk Obrechtstraat 9, 10 uur 45, H. Ljutje. Soetkerk (Kerk voor Allen), Anna Paulownastraat 78, 11 uur, onderwerp: Pinksteren, een toekomstbeeld. Soetbeweging, Bazarstraat 20, 11 uur v.m. Universale eeredienst. Spr. de heer A. van Stolk. Spiritualistische Christen-Gemeenschap, Diligentia, Lange Voorhout 5, 19 uur, openbare godsdienst-oefening. Voorganger de heer E. v. Lisbout uit Delft. Waarn. Geestelijk verkeer door mevr. v. d. Bos-Teunissen. Spirituale Kerk Gloria Deo, Vredeshuis 10 uur 30, transcendeerd door den heer P. Offerman. Spr. Ethische Stichting, Prinsesgracht 23, 10 uur 30, Wijdingsdienst. Toespraak door medium C. v. d. Engel uit Delft, waarnemingen door mevr. Logjes-v. Bodinckhuysen. Ver. van Vrijz. Hervormden. Beeklaan, 10 uur 30, ds. A. Trouw. Vrijz. Kath. Kerk, Rielzangerlaan 2A, 10 uur 30, ds. Gez. H. M. Waalsche Kerk, 10 uur 30, M. Michelin Moreau. * * * Loosduinen: Ned. Herv. Kerk, 10 uur, ds. K. H. E. Gravemeyer, 18 uur, ds. H. Mikotte uit Wolvendorp. Bethelkerk, 10 uur 30, ds. van Evert, 18 uur 30, ds. A. Hoekert uit Voorburg. Rijswijk: Ned. Herv. Kerk, 10 uur, ds. Post, 18 uur, ds. K. H. E. Gravemeyer. Geb. v. Chr. Beelingen, Oranjestraat, 10 uur, ds. v. d. Wiel. Voorburg: Ned. Herv. Kerk, Heerenstraat, 9 uur ds. A. Someveld (voor het Dorp) en 10.15 uur ds. F. de Fries van den Haag-Oost. Vereen. van Vrijz. Godsdienstigen, geen dienst. WASSENAAR: Dorpskerk, 10 uur, ds. J. Roodenburg uit Voorburg, Kieftkerk, 10 uur 08, ds. ten Kate.

OMZETTEN

Per uur *	10 Mei	9 Mei
Eerste uur	170.000	240.000
Tweede uur	120.000	120.000
Derde uur	120.000	120.000
Vierde uur	200.000	200.000
Totaal	2.090.000	850.000

* medes. door de te H. Hentz & Co N'dam

Verhandelde fondsen

Aantal	941	772
Gesteegen	105	356
Gedaald	697	208
Onveranderd	139	208

Gemiddelde slotkoersen

	Industri	Som	Wisselb.	Obi
29 April	148.41	30.74	24.98	—
30 April	148.43	30.69	25.10	—
1 Mei	147.13	30.52	24.82	—
2 Mei	147.76	30.66	24.92	—
3 Mei	147.65	30.78	25.02	—
4 Mei	147.55	30.89	25. —	—
5 Mei	147.33	30.79	24.88	—
6 Mei	147.74	30.88	24.78	—
7 Mei	147.96	30.90	24.83	—
8 Mei	148.17	31.17	24.85	—
9 Mei	144.77	29.79	24. —	—

* Dow Jones

BELEENINGEN EN OMZETTEN.

Beleeningen	10 Mei	9 Mei
Omzet in 1.000	2090	850
Omzet obliq. (in 1000 doll.)	—	6830

WISSELKOERSEN.

Amsterdam cable	10 Mei	9 Mei
Londen cable transf.	—	53.08
Parijs cable	3.19	3.36 $\frac{1}{2}$
Berlin cable p. 100 R.M.	40.10	40.20

VOLDOENDE VOORRADEN IN INDIE

Uit Batavia meldt Aneta: Het Departement van Economische Zaken deelde zonder voorbehoud mede, dat gezegd kan worden dat de in Indië aanwezige voorraden van alle consumptieartikelen zeer ruim zijn. Voor tekorten behoort geenerlei vrees te bestaan. Ook voor zoover de aanvoer zich thans laat overzien, is deze volkomen verzekerd. Echter wordt aangedrongen om ich van pogingen, om meer dan normaal in te slaan, te onthouden, waartoe de zakenlieden zijn geïnstrueerd. Indien heiraan onverhoed niet mocht worden voldaan, dan zijn de maatregelen voor distributie gereed.

Groote suikerverkopen

SOERABAJA. De N. I. V. A. S. verkooft voor consumptie 3558 tons superieur en 638 tons bruine suikers. Voor export verkooft de N. I. V. A. S. nog 37.655 tons superieur en 21.800 tons bruine suikers. (Aneta).

OLIESTEIGER TE SOERABAJA

SOERABAJA. Binnenkort zal in Tandjong-Perak een betonnen oliesteiger worden gebouwd van 450 meter lengte, welke zes olieleidingen zal krijgen. (Aneta).

Ned. Herv. Kerk. Beroepen: te Apeldoorn en Het Loo (van Westerman Holstijn), G. de Ru te Almen-Hardze. Aangenomen: naar Den Aard (G.r.) cand. J. Dirkse, hp. te Wassenaar; naar Wijk bij Duurstede, G. C. Molenaar te Midwijk (N.-Br.).

Telegrammen van den Paus aan Koningin Wilhelmina, koning Leopold en de groothertogin van Luxemburg

Uit Vaticaanstad: De Paus heeft telegrammen gezonden aan de Koningin der Nederlanden, den Koning der Belgen en de Groothertogin van Luxemburg, waarin hij uiting geeft aan de diepe ontroering, welke de gebeurtenissen, waarvan deze drie landen het slachtoffer zijn, bij hem gewekt hebben. De Paus schenkt daarbij aan alle drie overweldigde landen zijn apostolischen zegen.

Koning Leopold heeft den Paus gisteren een telegram gezonden, waarin hij o.a. zegt: „Ik veroorloof mij, heilige vader, U, als hoofd der katholieke kerk, te verzoeken met uw verheven zedelijk gezag de zaak te steunen, waarvoor wij met onverzettelijken wil zullen strijden”.

BRITSCHE VLIEGERS VRIJGELATEN

Aneta verneemt, dat de drie Britsche vliegers, die eenigen tijd geleden wegens een noodlanding in Sabang werden aangehouden, waarna zij naar Fort de Kock werden overgebracht en daar geïnterneerd, gistermorgen zijn vrijgelaten.

MUTATIE BIJ DE N.I.S.

Ir H. R. Beukelman treedt in 1941 af als voorzitter van het Comité van Bestuur van de N.I.S. te Semarang. In dit verband wordt genoemd als zittingvoerder Ir J. C. Keller, directeur van de Waterleiding Mij in Overijssel. Ir Keller vertrekt indien mogelijk over drie maanden naar Indië. (Aneta).

MUTATIE IN VERBAND MET DE INTERNEERINGEN

TANDJONG PRIOK. De geïnterneerde havenarts van Tandjong Priok, dokter L. J. A. Schoonheydt, wordt voorloopig vervangen door den Gouvernementsarts J. H. Ziesel. (Aneta).

BEURS BATAVIA GESLOTEN.

BATAVIA. De effectenall te Batavia is gesloten, terwijl van de goederenmarkten geen noteringen beschikbaar zijn. (Aneta).

TEEKEN- EN SCHILDERLESSEN

László Harnádi Vandzsura. Portretschilder. KAMPERFOELIESTRAAT 73 — DEN HAAG (Adv.)

Laatste Berichten

Verraderlijk optreden in Den Haag

Handig sergeant-motorrijder legt drie vijanden neer

Groeten buit aangetroffen

Vandaag heeft zich het treurige feit voorgedaan, dat in de omstreken van Den Haag een afdeling van het Nederlandsche leger is beschoten door een groep personen die ten deele in burger, ten deele in Nederlandsche uniformen gekleed waren. Een dergelijk verraderlijk optreden kan niet scherp genoeg worden veroordeeld. Ook voor zoover deze groep uit gelande Duitse parashutisten bestond, moet worden geconstateerd, dat deze vijanden er de voorkeur aan geven, van ongeoorloofde vernommigen gebruik te maken boven het strijden met oper visier.

Een sergeant-motorrijder, die door twee als boeren verkleede vijanden werd beschoten had den tegenwoordigheid van geest zich te laten vallen, als ware hij getroffen. Toen zijn beschietters hem naderden, wist hij hem beiden neer te leggen, evenals een derden man, die kwam toeloopen. Een vierde maakte zich uit een boerdierij in de nabijheid uit te voeten. De sergeant trof daar een grooten buit aan. Uit deze overvallen blijkt, dat het zaak is, dat ieder op zijn hoede zij.

INTERNEERINGEN RUSTIG VERLOOPEN

Ook leider van „Ochtendpost” en hoofdredacteur van „Sumatrabode” gearresteerd

BATAVIA. Aneta verneemt, dat de gouverneur van West-Java aan den legercommandant gerapporteerd heeft, dat de interneering van de Duitschers volgens het „eerder ingediende schema” zeer ordelijk is verlopen. In de residentie Bantam zijn vier Duitschers geïnterneerd, in de residentie Cheribon 19 Duitschers en twee Nederlanders, in de residentie Buitenzorg 125 Duitschers en 10 Nederlanders, in de residentie Priangan 213 Duitschers en in de residentie Batavia 285 Duitschers en 20 Nederlanders. Ook bij de arrestatie van het personeel van de Duitse schepen zijn geen incidenten voorgekomen. In een drietal gesloten wagens van den smeltreijn zijn, onder een sterke bewaking van militairen en politie, die in het regentschap Buitenzorg gearresteerde Duitschers naar Batavia op transport gesteld.

De vrijlating van de Engelse vliegers, die na een noodlanding te Sabang werden geïnterneerd, wordt officieel bevestigd. De regering bevestigt, dat zij zoo spoedig mogelijk naar Singapore kunnen vertrekken.

Terwijl, zoals uit het rapport van den gouverneur van West-Java blijkt, de meeste interneering reeds Zaterdag voor den middag waren uitgevoerd, kwamen uiteraard nog verschillende andere dergelijke maatregelen voor met betrekking tot hen, die tijdens de algemeene razzia niet aanwezig waren of waaromtrent de aanwijzingen later inkwamen.

Zaterdagmiddag besloot de politie nog over te gaan tot interneering van den directeur der Kultuur Mij Pasir Nangka en den leider van de „Ochtendpost” te Batavia. De hoofdredacteur van de Sumatrabode, de heer Vrede, is ook geïnterneerd. De heer Vrede was een voorman van de NSB.

Door de treurige omstandigheden werd ik gedwongen mijn leven, bestan Man overvrijd naar zijn laatste rustplaats te doen brengen.

Op den 11en Mei j.l. overleed Mevrouw GEERTRUIDA MARIA VONCK op haar 65sten verjaardag.

Heden overleed tengevolge van een langdurige ziekte onze lieve vriendin Mev. G. M. VONCK.

Heden overleed onze innig geliefde Zuster en Tante Mevrouw W. M. LE FEVRE DE MONTIGNY.

Heden overleed tot onze diepe droefheid, geheel onverwacht, in den ouderdom van 67 jaar, onze innig geliefde Echtgenoot en Broeder de Hoogedelgestrenge Heer

Heden overleed tot onze diepe droefheid, geheel onverwacht, in den ouderdom van 67 jaar, onze innig geliefde Echtgenoot en Broeder de Hoogedelgestrenge Heer

Heden overleed tot onze diepe droefheid, geheel onverwacht, in den ouderdom van 67 jaar, onze innig geliefde Echtgenoot en Broeder de Hoogedelgestrenge Heer

Heden overleed tot onze diepe droefheid, geheel onverwacht, in den ouderdom van 67 jaar, onze innig geliefde Echtgenoot en Broeder de Hoogedelgestrenge Heer

Heden overleed tot onze diepe droefheid, geheel onverwacht, in den ouderdom van 67 jaar, onze innig geliefde Echtgenoot en Broeder de Hoogedelgestrenge Heer

Heden overleed tot onze diepe droefheid, geheel onverwacht, in den ouderdom van 67 jaar, onze innig geliefde Echtgenoot en Broeder de Hoogedelgestrenge Heer

Heden overleed tot onze diepe droefheid, geheel onverwacht, in den ouderdom van 67 jaar, onze innig geliefde Echtgenoot en Broeder de Hoogedelgestrenge Heer

Heden overleed tot onze diepe droefheid, geheel onverwacht, in den ouderdom van 67 jaar, onze innig geliefde Echtgenoot en Broeder de Hoogedelgestrenge Heer

GEVESTIGD J. J. N. PATER TANDARTS HAAGWEG 181, RIJSWIJK TEL. 119192. Spreekuur 1-3 en volgens afspraak.

Gevestigd te 's-Gravenhage: Dr. T. A. VOS OOGARTS SPREEKUR 1-2. Sarinameweg 19. Tel. 112978.

N.V. WASSCHERIJ EIGEN HULP HAAGWEG 331 - LOOSDUINEN TEL. 396336 VOOR DE BETERE KLASSE

FRANSCH EN ENGELSCH LESSEN In Gramm. Spreken en lezen. Veel idioom door geleefde leeraren.

DEPOTHOUDSTER volkomen op de hoogte van handwerken. Brieven met volledige inlichtingen Bachmanstraat 9.

HENDRIK VAN BERCKEL Gep. Hoofdingenieur van de Nederlandsche Spoorwegen Officier in de Orde van Oranje Nassau.

OPKLAPBEDDEN-HUIS „IDEAAL“ REGENTESSELAAN 34 b.d. L. v. Meerderv Tel. 39.17.68

MASSAGE door gedipl. masseuse met assistentie met internationale ervaring. Hoogtezonbestraling (Merk Hanau) en elektrische behandeling.

POSTZEGELS te koop gevraagd, verzameling of losse zegels. Br. onder No. 5601, Bureau van dit Blad.

Choc-Ice IJstaarten Roomijs in chocolade - fl. 1,- per stuk. - 's GRAVENHAAGSCHE IJSFABRIEK

N. B. v. Z. V. EN HET CENTRAAL BUREAU De vergadering op 14 Mei, in het gebouw DE RIJSTERSTRAAT 67, GAAT NIET DOOR.

INBOEDELS TE KOOP GEVRAAGD. VAN DER HOEK, Yperscheerstr. 8, Telefoon 558083.

Vereeniging voor Facultatieve Lijkverbranding. Minimum contrib. f.1.50 p. j. (tevens voor echtgen. en minderj. k.). Tarief voor leden: Crematie, dragers en orgelpel, in totaal f.25.00; voor niet-leden f.105.-

„Harmonia“ - „Ken U Zelfen“ DE RIJSTERSTRAAT 41. Zondag, 10.30: Wildingsbijeenkomst met trance-voordrachten door de Gebr. Gemelij Meyling uit Bloemendaal. Plaatsgeld f.0.10. Dinsdag 14 Mei, 8.15 nam.: Openbare voordracht door Mevr. Dekker-Beer uit Zeist.

Opname in Doktersgezin met inbegrip van bestralingen, verpleging en medische hulp voor patiënten met rheumatische en chronische kwalen. Ook voor hulpbehoevende. Brieven onder No. 5525, aan het Bureau van dit Blad.

NEUTRAAL BUREAU VOOR ZIEKENVERPL. AANVRAAG VERPLEEGSTERS GRATIS. ALLEEN GOEDE GEDIPLOMEERDE KRACHTEN. BEZUIDENHOUT 253 - TELEFOON 773438.

Gemeentelijke Leen- en Voorschotbank 's-Gravenhage (VOORHEEN BANK VAN LEENING) Hiermede wordt ter kennis van het publiek gebracht dat de aangekondigde

BADHUISWEG 232 DEN HAAG PENSION Van allerersten rang. Mooie suite beschikbaar. Alle moderne comfort. Telefoon in alle kamers.

IN EEN ONBESTENDIG KLIMAAT IS GASVERWARMING WERKELIJK IDEAAL. Bezoekt voor de moderne toepassing van het GAS onze toonzaal GROENMARKT 29 GEMEENTELIJK GASBEDRIJF

MA ZEGT, ONZE DAMESCLUB WIL UIT GAAN. IK HEB ZE DEN RAAD GEGEVEN. GAAT NAAR ZEE! HET IS DAAR GOED EN NIET DUUR. GEMAKKELIJK BEREIKBAAR. EINDPUNT LIJN 11. WIJ DRINKEN THEE OP HET PRACHTIGE TERRAS aan ZEE EN ETEN OP DE MOOIE BOVENZAAL.

MEISJESSCHOOL OP CHRISTELIJKE GRONDSLAG R. J. SCHIMMELPENNINGKLAAN 38/40 - DEN HAAG. OPLEIDING VOOR MULO A en B. Uitgebreid programma der moderne talen, kunstgeschiedenis, handwerken, openlucht, enz. (Geregeld slagen 82 % tot 100 % der leerlingen).

AMERSFOORT HOTEL BIRKHOVEN - TELEFOON 4050 100 H.A. Bosch. In onmiddellijke nabijheid van Amersfoortse beroemde beschrijving. PENSION f.4.50 EN HOOGER.

Apeldoorn. Het Loo HOTEL DE KEIZERSKROON. Gerechtigd tot het voeren der Kon. Wapens. COMFORT - STANDING SERVICE. Eig. W. H. SNETHLAGE. Tel. 2145.

BAD BOEKLO „De Zee op de Heide“ Het ideale, sportieve gezonde vakantieoord. Eigen 18 H.A. groot beboscht wandelgebied. Hotelgasten gratis zwembaden, tennis en strandstoel. Red. paard. Vr. prospectus.

SOEPI BEWEGING UNIVERSELE EERDIENST Ouderwep: „PINKSTEREN“. BAZAARSTRAAT 29 - ZONDAGOGTEND 11 UUR

NOORDERKREEK-SCHOOL „ABEL TASMAN“ TE DELFZIJL. Opleiding tot Officieren en Gezagvoerders ter Koopvaardij.

Burgemeester en Wethouders van DELFZIJL maken bekend, dat de gelegenheid is opengesteld tot inschrijving van jongelieden, die wenschen te worden opgenomen in het internaat „Abel Tasman“ ter opleiding tot stuurmansleerling AS of BS.

De Commissaris-correspondenten, bij wie de inschrijving tot uiterlijk 1 Juni a.s. mogelijk is, zijn de H.H.: Dr. C. de Fijfer, Zuid-Willemsvaart 25 te 's-Hertogenbosch.

HAAGSCHE NIJVERHEIDSBOUWGROND MIJ in Hq. Jaarlijkse algemeene vergadering van aandeelhouders op Zaterdag 1 Juni 1940, des namiddags 3 uur in café „The Corner“, hoek Laan v. Meerdervort-Anna Paulownastraat.

Notaris Mr. AUG. M. R. BEGUIN te Voorburg zal op DINSDAG 21 en 28 MEI 1940, telkens des nam. 2 uur in het Vendhuis der Notarissen, Nobelstraat 5 te 's-Gravenhage, publiek verkoopen: HEERENHUIS MET ERF EN TUIN

VAN BEVERNINGK-STRAAT 129 VIER BENEDENWONINGEN met tusschenbouw en afBOVENWONINGEN, ERVEN EN TUINEN. VAN BEVERNINGK-STRAAT 125/127, 121/123, 117/119, 113/115

LAAN VAN MEERDERVOORT 47 te 's-Gravenhage, kad. Sectie N. no. 1815, gr. 3.13 are. Breeder bij biljetten omschreven. Zakelijke lasten f.194.50. Verhuurd voor f.2000.- per jaar tot 1 December 1942.

AMERSFOORT BERGEN (N.-H.) PENSION „BERKENRODE“ Prinsesselaan 54 h/Boschlaan - Tel. 2088 Rustig en fraai gelegen. Modern comfort. Voorseizoen f.3.50 à 4.-. Seizoen f.4.50.

Apeldoorn. Het Loo DRIEBERGEN-RIJSENBURG Snelreinstation, p.m. 200 H.A. vrije wandelboschen. Moderne tennisbanen. Mooie villa's en bouwterrein. Lage belasting. Schitter. vacanteoord. Inl. Verkeersbureau V.V., Telef. 542.

RUURLO HOTEL KLEIN HAAR. Str. water, Tuin, Garage. Bosch. omg. Zwemgelegen. A. N. W. B.-hotel. TELEFOON 12

AMERSFOORT BERGEN (N.-H.) PENSION „BERKENRODE“ Prinsesselaan 54 h/Boschlaan - Tel. 2088 Rustig en fraai gelegen. Modern comfort. Voorseizoen f.3.50 à 4.-. Seizoen f.4.50.

Beurs van Nieuw York Het Amsterdamsche equivalent in de eerste 2 kolommen, is berekend naar den dollarkoers van 1.884 (v. n. 1.884)

Table with multiple columns showing stock prices for various companies like Air Reduction, Am. Benth. Co. gsw., Am. Can., etc.

Amerik. Goederenmarkt (R.A.) NIEUW-YORK Tarwe No. 2 Harde winter 131 1/2

Table with multiple columns showing commodity prices for items like Tarwe, Koffie, Suiker, etc.